

**Ajuntament
de Barcelona**

OFICINA MUNICIPAL DE DADES

DEPARTAMENT D'ANÀLISI

RENDA TRIMESTRAL DE BARCELONA

2ON TRIMESTRE 2023

Octubre de 2023

Renda Disponible de les Llars (RDL) de Barcelona

2on trimestre de 2023

Al segon trimestre de 2023, la Renda Disponible de les Llars de Barcelona va augmentar en termes nominals un 14,1%, respecte al mateix trimestre de 2022.

La Renda Primària de les Llars (la renda sense l'efecte del sector públic) presenta una dinàmica coincident amb la de la Renda Disponible.

La Remuneració d'Assalariats i les Prestacions Socials tenen taxes interanuals similars i positives, del 7,5% i del 8,1% respectivament, mentre les Rendes Mixtes presenten una taxa molt elevada (26,1%) derivada en bona part per la dinàmica de les rendes de la propietat.

En aquest segon trimestre de 2023, la capacitat adquisitiva de les llars, recupera i supera -molt lleugerament- el nivell anterior a la pandèmia.

RENDA DISPONIBLE DE LES LLARS de BARCELONA

2on trimestre de 2023

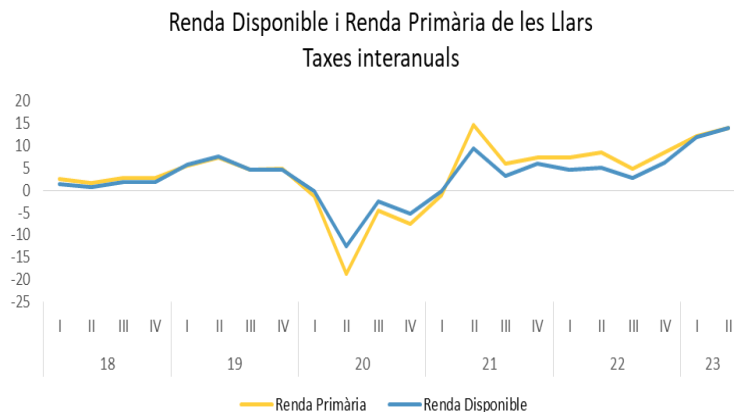
Evolució de la Renda Disponible i de la Renda Primària¹

Al segon trimestre de 2023, la **Renda Disponible de les Llars de Barcelona** (RDL), mostra un increment nominal molt elevat, del **14,1%**, respecte el mateix trimestre de 2022, segons estimacions de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

La taxa de variació interanual de la RDL de Barcelona en aquest trimestre, amb un valor molt elevat, no és molt diferent de la dinàmica del conjunt de l'economia espanyola, que registra una taxa del 12,2%. El diferencial positiu de la dada de Barcelona es pot explicar per un efecte composició dels recursos de les llars: el pes del l'Excedent Brut d'Explotació (EBE) sobre la RDL, a Barcelona supera el 40%, mentre que a Espanya se situa a l'entorn del 25%. Com es veurà seguidament, l'EBE està augmentant a una taxa de variació que triplica les taxes dels altres dos recursos: Remuneració d'Assalariats i Prestacions socials.

La Renda Primària mostra una dinàmica idèntica a la RDL, trencant la divergència en les dinàmiques d'aquestes dues magnituds que es va registrar al llarg de tot l'any 2022. Al Gràfic 1 es pot apreciar la convergència en l'evolució entre la RDL i la Renda Primària, i també la tendència a una millora molt significativa d'aquestes magnituds després del seu enfonsament provocat per la crisi de la pandèmia.

Gràfic 1

Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

¹ Vegeu Glossari al final de la Nota.

Els resultats del primer i segon trimestre de 2023, en comparació als resultats de l'any passat, mostren una dinàmica molt positiva, amb uns increments de 7,3 i 9,1 punts percentuals respectivament en la RDL (Taula adjunta). A la Renda primària els augments de la taxa també són molt elevats.

Taula 1

Renda Disponible de les Llars. Barcelona
Taxes nominals interanuals

	2021	2022	2021				2022				2023	
			I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Renda Disponible	4,8	4,8	-0,1	9,4	3,3	6,0	4,7	5,0	2,8	6,3	12,0	14,1
Renda Primària	6,6	7,4	-1,2	14,7	5,9	7,3	7,3	8,6	5,0	8,5	12,2	14,1
Renda Disponible intertrimestral (1)			1,6	-0,6	4,1	0,7	-0,2	0,5	2,3	3,9	4,6	2,2

(1) Dades corregides d'efectes estacionals

Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

Evolució dels recursos de les llars: Remuneració d'Assalariats, Rendes Mixtes i Prestacions Socials

Els recursos de les llars determinen l'evolució de la RDL. La Taula 2 i el Gràfic 2 mostren les dinàmiques molt intenses, encara que diferenciades en cada un d'aquests recursos.

La **Remuneració d'Assalariats** és el recurs amb una dinàmica més estable des del tercer trimestre de 2021, amb taxes entre el 5,4% i el 7,5%.

En canvi, tant les Prestacions Socials com les Rendes Mixtes tenen una dinàmica molt més canviant, des d'inici de 2020.

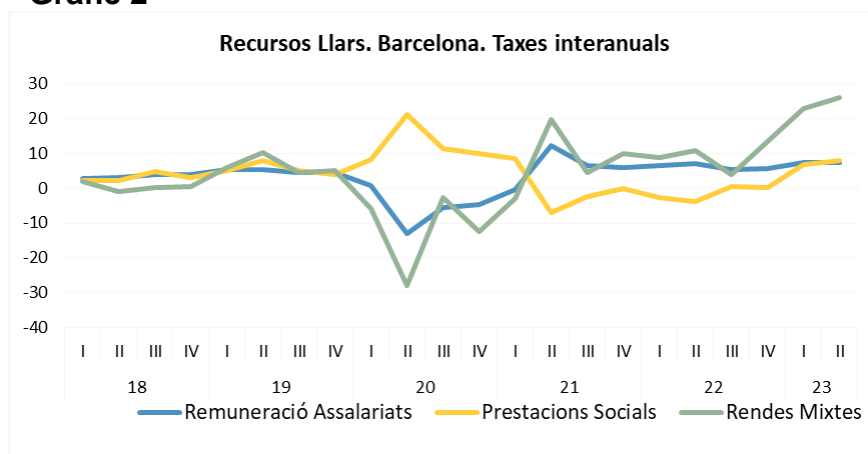
Tal com mostra la Taula 2, les **Prestacions Socials** tenen, des del segon trimestre de 2021 fins a final del 2022, taxes negatives o properes al zero, reflectint amb diferent intensitat l'efecte "rebot" de les taxes molt elevades que van derivar-se del paper de sosteniment de la renda al llarg de 2020.

En els dos primers trimestres de 2023 les Prestacions Socials han tornat a unes taxes positives i significatives, amb uns valors del 6,9% i del 8,1%, xifres que no queden lluny de les registrades a la Remuneració d'Assalariats.

Taula 2
**Renda Disponible de les Llars. Recursos. Barcelona
Taxes nominals interanuals**

	2021	2022	2021				2022				2023	
			I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Remuneració Assalariats	5,9	6,3	-0,4	12,2	6,5	5,9	6,5	7,3	5,4	5,8	7,5	7,5
Rendes Mixtes	8,1	9,6	-2,9	19,7	4,7	10,1	9,0	11,0	4,0	13,6	23,1	26,1
Prestacions Socials	-0,7	-1,4	8,5	-6,8	-2,2	0,1	-2,6	-3,6	0,6	0,3	6,9	8,1
Total Recursos	5,1	5,6	0,7	9,2	4,3	5,7	5,2	5,9	4,2	6,8	11,2	12,9

Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

Gràfic 2

Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

Finalment, **les Rendes Mixtes** són, sens dubte, el component més destacat en aquest 2023. Aquestes rendes inclouen conceptes força diferents, com són els rendiments del treball de professionals i autònoms, els lloguers, les rendes de la propietat, i d'altres conceptes, com les transferències entre les llars.

Malgrat la seva volatilitat, des del finals de 2022 les Rendes Mixtes registren uns valors extraordinaris, especialment al llarg de 2023, amb unes taxes del 23,1% i del 26,1% respectivament, en els dos primers trimestres de l'any.

La dinàmica dels lloguers, que afecta a l'apartat d'Excedent Brut d'Explotació, i l'increment dels interessos, en les Rendes de la Propietat, són factors explicatius d'aquesta dinàmica. En particular, les taxes interanuals dels interessos han estat extremadament elevades, amb un fort impacte en les Rendes de la Propietat, tant en usos com en recursos. El saldo net d'aquestes rendes és clarament positiu, ja que els recursos tenen un valor en nivell molt superior als usos.

Contribució de la Remuneració d'Assalariats, Rendes Mixtes i les Prestacions Socials

La contribució de cada concepte sobre la variació del total de recursos està en funció de la taxa de variació i el pes que cada recurs representa sobre el conjunt dels recursos de les llars.

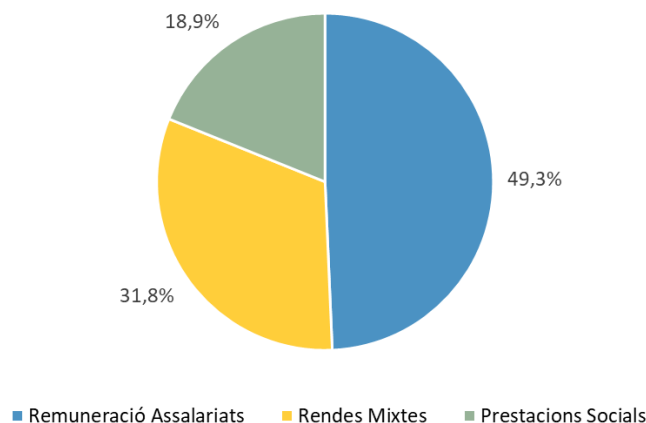
Al Gràfic 3 es pot veure el percentatge de cada un dels tres components sobre el total de recursos en aquest segon trimestre de 2023.

La major part dels recursos de les llars provenen del treball assalariat, que suposa poc menys de la meitat dels recursos (49,3%), seguit de les Rendes Mixtes (31,8%) i de les Prestacions Socials (18,9%).

Aquesta estructura es pot comparar amb l'estructura de 2022 i es constata un guany extraordinari del pes les Rendes Mixtes (més de sis punts percentuals), mentre que es redueix de forma proporcional el pes de la resta de recursos.

Gràfic 3

Estructura dels recursos de les llars.
2n trim 2023. Barcelona

Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

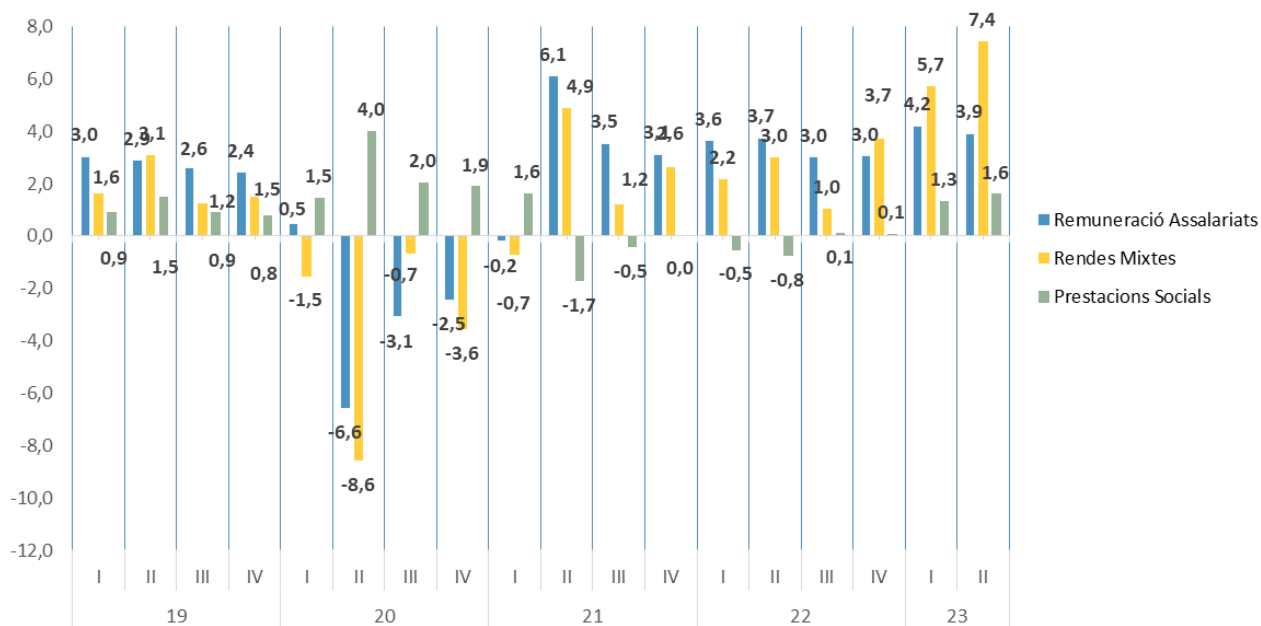
El Gràfic 4 presenta les contribucions de cada recurs al total des de 2019.

En aquest segon trimestre es confirma i s'intensifica el creixent protagonisme de les Rendes Mixtes, com la component de la renda que ha tingut una aportació superior (7,4 punts percentuals). Aquest resultat es deriva tant de la extraordinària dinàmica del trimestre com de l'augment de pes en els recursos, que ara ja supera tercera part del total.

També destaca la contribució de les Prestacions, que al llarg de 2023 passa a tenir contribucions positives, en contrast amb els trimestres del 2022, quan aquestes contribucions van ser negatives o nul·les.

Gràfic 4

Contribució als recursos de les llars.
Barcelona 2019-2023

Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

Capacitat adquisitiva de les Llars

L'increment dels preus ha estat una característica destacada de l'actual moment conjuntural, tot i que darrerament la inflació ha començat a moderar-se. Aquest escenari contracta amb una llarga etapa amb anys d'inflació molt moderada o, fins i tot, amb taxes negatives (2020).

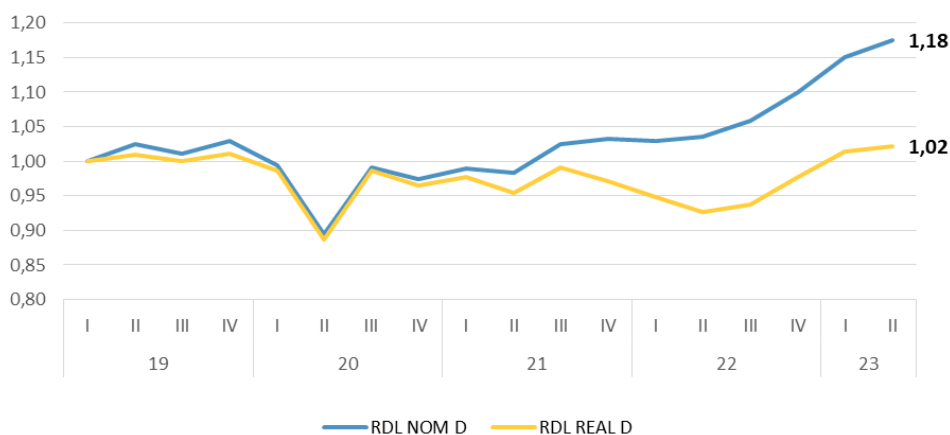
L'important increment de preus va propiciar l'interès per conèixer la dinàmica conjuntural de la capacitat adquisitiva de la població, com efecte combinat de la variació nominal de la renda i de l'increment dels preus.

El càlcul de la capacitat adquisitiva de les llars implica ajustar l'evolució de la RDL a la dinàmica dels preus, el que suposa deflactar aquesta magnitud a partir de les dades de l'IPC de la província de Barcelona.

El càlcul permet conèixer la dinàmica de la RDL en volum, és a dir, en termes reals. Per fer la comparativa de diferents trimestres en nivells cal, a més, desestacionalitzar les dades. Els resultats es poden veure al Gràfic 5 i a la Taula 3.

Gràfic 5

Renda Disponible Llars. Barcelona 2019-2023
Índex nominal i real

Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

Taula 3

Renda Disponible de les Llars i IPC. Barcelona
Dades desestacionalitzades. Índex 2019 1er trim = 1

	2020				2021				2022				2023	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
RDL Índex nominal	0,99	0,89	0,99	0,97	0,99	0,98	1,02	1,03	1,03	1,03	1,06	1,10	1,15	1,18
RDL Índex en volum	0,99	0,89	0,99	0,96	0,98	0,95	0,99	0,97	0,95	0,93	0,94	0,98	1,01	1,02
IPC Prov Bcn Índex	1,01	1,01	1,00	1,01	1,01	1,03	1,03	1,06	1,09	1,12	1,13	1,13	1,13	1,15

Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona i INE

Si es considera com a referència el valor de la RDL d'abans de la pandèmia, es constata que, en termes nominals, **des del tercer trimestre de 2021 i al llarg de tot el 2022 i el 2023, s'ha arribat i s'ha superat amb escreix el nivell de renda pre-pandèmia.**

En efecte, l'índex de la RDL nominal mostra, en el segon trimestre de 2023, un valor d'1,18, per tant, un valor un 18% superior a l'inicial. Aquest resultat molt significatiu i positiu no es detecta, tanmateix, si es considera l'increment de preus.

De qualsevol forma, **fins i tot tenint en compte la inflació, tant en el primer com en el segon trimestre de 2023 s'arriba a un resultat destacable, ja que**

es pot dir que s'assoleix i es supera molt lleugerament el nivell de capacitat adquisitiva d'abans de la pandèmia, amb un valor de l'índex de la RDL real d'un 1,02 en el segon trimestre d'enguany.

El Gràfic 5 mostra dos aspectes rellevants en la dinàmica trimestral de la capacitat adquisitiva. En primer lloc, la intensa tendència positiva de les dues sèries. Una tendència que ha portat a que en el 2023 la capacitat adquisitiva de les llars de Barcelona hagi arribat a ser equiparable a la que tenia abans de la crisi generada per la pandèmia.

En segon lloc, es posa de manifest, una creixent divergència entre els valors de la dinàmica nominal i la real de la RDL, com a conseqüència de l'acceleració del nivell de preus.

GLOSSARI

Renda Disponible de les llars (RDL): Saldo del Compte de Renda de les Llars. Aquest compte inclou com a Recursos de les llars la Remuneració d'Assalariats, les Rendes Mixtes i les Prestacions Socials, i com a Usos els Impostos i les Cotitzacions Socials.

Total Recursos de les llars: Suma de la Remuneració d'Assalariats, les Rendes Mixtes i les Prestacions Socials.

Rendes Mixtes: Són els recursos de les llars que no són ni Prestacions Socials ni Salariis. Per tant, ingressos derivats de l'activitat professional i de la propietat (lloguers, per exemple).

Renda Primària de les llars: Suma de la Remuneració d'Assalariats i de les Rendes Mixtes (exclou de la RDL els efectes del sector públic via Prestacions Socials, Impostos i Cotitzacions).

Capacitat adquisitiva de les llars: La RDL reflecteix la capacitat adquisitiva de les llars, però està subjecta a l'evolució dels preus. Per tant l'evolució real de la capacitat adquisitiva de les llars és indicada per la dinàmica de la RDL en volum, és a dir, la RDL deflactada per la evolució de la inflació.

NOTA METODOLÒGICA:

El Departament d'Anàlisi de l'Oficina Municipal de Dades (OMD) de l'Ajuntament de Barcelona ha fonamentat la Comptabilitat Trimestral de la RDL de Barcelona en una metodologia similar a la que aplica en l'estimació trimestral del PIB de Barcelona.

El procediment d'estimació de la RDL trimestral té els següents punts:

- La informació anual de la RDL de Barcelona publicada per Idescat ha estat trimestralitzada amb el sistema de desagregació temporal recomanat per Eurostat: el mètode Chow-Lin. Es treballa amb les sèries de taxes nominals de variació interanual.
- Les estimacions pels trimestres de l'any en curs i posteriors s'obtenen amb models dinàmics per a cada recurs del Compte de Renda i pel usos de la RDL. Aquests models tenen com a variables explicatives les dades homòlogues de la Comptabilitat Trimestral de la RDL de l'INE (sector institucional llars).
- A més de la RDL i dels recursos del compte de Renda de les llars: Remuneració d'Assalariats, Prestacions Socials i Rendes Mixtes, es calcula per suma la Renda Primària, per identificar l'efecte de l'actuació del sector públic en l'evolució de la RDL.
- Una vegada s'obtenen els resultats predictius dels models, es fa una anàlisi d'estacionalitat i s'obté el senyal desestacionalitzat. La desestacionalització es fa amb el programa TRAMO, recomanat per Eurostat. Aquest tractament és necessari per calcular les taxes intertrimestrals.
- Es deflacta la sèrie de la RDL (evolució en volum) a l'efecte de tenir una aproximació a l'evolució de la capacitat adquisitiva de les llars. Aquesta deflació es porta a terme amb l'IPC de la província de Barcelona.